

S İ R K Ü L E R : 2 0 2 2 / 2 3

11.02.2022

KUR KORUMALI MEVDUATA İSTİSNA TEBLİĞİ YAYIMLANDI

2022/20 sayılı sirkülerimiz ile kur korumalı mevduata ilişkin getirilen istisnaları içeren 7352 sayılı Kanun ve konuyu açıklayan 19 nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği taslağı açıklanmıştı. Taslak tebliğ bazı değişiklikler sonrası nihai halini alarak Resmi Gazetede yayımlanmış olup, linki aşağıdadır.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/02/20220211-4.pdf>

Bu aşamada taslakta daha önce olmayan en önemli belirleme şudur: Hesaplamalar sadece dönüşüm yapılacak hesaplarla ilgili yapılmayacaktır. **Dönüştürülmeyenler dahil dönüştürülebilir tüm döviz hesaplarının yıl sonu bakiyesine isabet eden kur farkı kazançları hesaplanacaktır (FİFO)**. Dönem sonu bakiyesine isabet eden kur kazancı ise FİFO yöntemi ile hesaplanmaktadır. Bulunan bu tutar **dönüşüm oranı ile çarpılacak** ve istisna tutara ulaşılacaktır. Dönüştürülen döviz tutarı aynı olduğu varsayımında kur farkı zararı doğan bir hesaptan veya yüksek kur farkı kârı doğan veya düşük tutarda kur farkı karı doğan hesapların hangisinden dönüşüm yapıldığının istisna tutara etkisi bulunmamaktadır. Zira dönüşüm oranı değişmemiş olacaktır.

Çok fazla hareket gören hesaplarda dördüncü çeyrekte yüksek kur gelirleri doğsa dahi, dönem sonu bakiyesine isabet eden kur geliri düşük, sıfır veya negatif çıkabilir. Bu hesaplama FİFO yöntemine göre yapılacaktır.

Uygulaması teferruatlı olmakla birlikte uygulanacak İSTİSNA formülü şöyledir:

İSTİSNA = Tüm hesaplar FİFO bakiye kazanç * Dönüşüm oranı

İSTİSNA = Dönüştürülebilir tüm hesapların FİFO dönem sonu bakiyesi kur kazançları *
(Dönüştürülen hesapların yıl sonu TL tutarı / Dönüştürülebilir hesapların yıl sonu TL bakiyesi)

Daha önceki sirkülerimizde de açıkladığımız üzere yurt içinde yerleşik tüzel kişilerin ve bilanço hesabına göre defter tutan gelir vergisi mükellefler istisnadan faydalanacaktır.

Bu kapsamda **aşağıdaki şartlarda;**

- 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını (ABD Doları, Euro, İngiliz Sterlini) ve altın hesaplarını: (*TCMB alt mevzuatına göre yurt dışı hesaplar da dönüştürülebilir.)
- Dördüncü geçici vergi dönemi beyan tarihi olan 17.02.2022 tarihine kadar,
- Dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden TL'ye dönüştürerek,
- En az altı ay TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirilmesi durumunda*

(* 7352 sayılı Kanunda en az 3 ay belirlenmiş ancak 2022/1 TCMB uygulama genel tebliğinde gerçek kişiler için 3 ay vade imkanı bulunmasına rağmen tüzel kişilerde 6 ay ve 1 yıllık vadeler belirlenmiştir.)

Aşağıdaki kazançlar istisna olacaktır:

- Mevduata dönüştürülen tutara isabet eden kur farkları için 01.10.2021- 31.12.2021 tarihleri arasındaki kur farkları istisnadır.

- Mevduata dönüştürülen tutara isabet eden kur farkları için 01.01.2022- çevirim tarihi arasındaki kur farkları istisnadır.

- Değerleme dönemindeki tahakkukları dahil dönüştürülen tutardan kaynaklı faizler, kar payları ve destek ödemeleri istisnadır.

- 17.02.2022-31.12.2022 arasında dönüştürülenler ise 1.10.2021-31.12.2021 tarih aralığındaki kur farkına istisna kazanamayacaktır ancak dönüşümün olduğu dönemdeki kur farkı kazançları istisna olacaktır.

Kanunun yürürlük tarihi 29.01.2022 olmakla birlikte, öncesinde de TCMB kur koruma mevzuatı kapsamında dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden çevrilen döviz ve altın için de söz konusu istisna uygulanacaktır.

İstisnadan doğan gider ve zararların indirilemeyeceği hükmü bu istisnada uygulanmayacaktır. Yani bu hesaplara ilişkin oluşacak gider veya zarar indirilebilecek.

Dönem içinde hareket gören hesaplarda kur farkı gelirleri içerisinde yer alan, daha önce satılarak realize olan kısma isabet eden kur farkı kazançları istisnadan faydalanamayacaktır. Kalan kısım dönüşüm oranı ile çarpılarak istisna edilecek tutar bulunacaktır. Tebliğde hesaplama ayrıntıları yer almakta olup yukarıda özetlenmiştir.

Dövizli alacaklar ve verilen avanslar için istisnadan faydalanılamaz.

Yukarıdaki tarihler özel hesap dönemine tabi mükellefler için de değişmeyecek aynen uygulanacaktır.

Dönüştürülen hesaplardan vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

Saygılarımızla.